

og bogens anden halvdel, som indeholder teksterne, er forsynet med en meget udførlig og pædagogisk real-kommentar. Det har været et betydeligt arbejde i forhold til en ordinær kildeudgave, men resultatet er også blevet en virkelig stofmættet bog, som kan give sin læser et helt lille grundkursus i landbohistorie. Jeg ville for eksempel mene, at man med godt udbytte kunne læse et skøde eller en jordebog her fra som kilde i en seminarie- eller gymnasieklasse, stort set alene med bogen som grundlag. Et sagregister ville til sådant brug have gjort bogen endnu nyttigere.

Paul G. Ørberg

Den iconographiske Post. Et nordisk blad om billeder, 1.-6. årgang, 1970-75, 25 hæfter. (Udgivet af Kalkmaleregistranten, Købmagergade 44-46, København K).

Billeder bliver ofte forsømt i historieforskningen og historieskrivningen. Det er derfor en god idé, at man har fået et tidsskrift, der alene beskæftiger sig med billeder og problematikken omkring disse. I oktober 1970 kom det første nummer af *Den iconographiske Post*, fra 1974 kaldet *ICO*.

Udspringet for tidsskriftet har været arbejdet med registrering af kalkmalerier i Norden, og tidsskriftet henvender sig da også til læsere i alle de nordiske lande. En række personer, der arbejdede med billeder, ikonografi, følte et voksende behov for at kende til billeder i andre lande, men fandt det vanskeligt at få et tilstrækkeligt kendskab til den rige billedskat, der findes rundt om i Norden, skønt denne er af væsentlig betydning for historikere, etnografer, kirkehistorikere o. a.

For tidsskriftets forhistorie redegør Knud Banning kort i den første artikel i det første hæfte fra 1970; det var Otto Norn, dengang ved Nationalmuseet, der i 1966 fandt det naturligt, at der blev skabt en registrant over de talrige kalkmalerier rundt om i kirkerne; Institut for Kirkehistorie ved Københavns Universitet gik i gang med opgaven, og man fik en bevilling fra Statens humanistiske Forskningsråd til arbejdet, der blev indledt med hjælp af en række studerende og hurtigt resulterede i store mængder registreringskort. Det er dette arbejde, tidsskriftet fortæller om, ligesom om den forskning, der er et direkte resultat af registreringerne, og som igen har sat en dialog i gang om ikonografiske emner.

Som venteligt med det nævnte udgangspunkt handler talrige af tidsskriftets artikler om kalkmalerier i kirker, enten en fuldstændig gennemgang af en enkelt kirke, således af den himmelske lovprisning i Rynkeby kirke på Fyn og af en række norske kirker, eller af en gruppe kirker eller et motiv, Rosenkransmadonnaen, et motiv i middelalderligt kalkmaleri i Mellemsverige, Manden i livstræet, Sigurdsdigtningen i middelalderens billedkunst og Kong Herodes i Vellev. Efterhånden løsriver man sig dog herfra, og man finder artikler om kobberstik, skulpturer m. m., som Maria-mirakler på norske antemensaler, Gådefulde skulpturer, fra en rundkirke i Slesvig by, og Lyrisk intermezzo, om hekse på Bloksbjerg. Man finder ligeledes artikler om mere teoretiske ikonografiske problemer, om brugen af billeder som illustrationer i TV osv.

Med årene er *ICO* blevet indholdsmæssigt og teknisk stadig bedre. Mange flere burde kende det lille tidsskrift om billeder.

Ole Degn